O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUI

TASDIQLAYMAN
Navoiy davlat pedagogika
instituti rektori, kengashi raisi:
_______________B.B.Sobirov
«____»__________2024 yil

TARIX TA’LIM YO‘NALISHI BO‘YICHA FANLARARO
(MAJBURIY FANLAR)
YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVINING

DASTURI

(2023/2024 o‘quv yili bitiruvchi kurs talabalari uchun)

Bilim sohasi: 100000 - Gumanitar soha
Ta’lim sohasi: 110000 - Pedagogika
Ta'lim yo‘nalishi: 5110600- Tarix

Navoiy – 2024

Ushbu dastur Navoiy davlat pedagogika instituti bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bitiruvchi kurs talabalari uchun Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlaridan Yakuniy davlat attestatsiyasini tashkil etish va o'tkazish uchun tuzilgan bo'lib, institut Kengashining "29" "03" 2024 yil 9-sonli majlis bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

"Tarix" kafedrasida muhokama qilingan va "27" "02" 2024 yil 7-sonli majlis bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Asos: - O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2009 yil 5 iyunda 1963-son bilan ro'yxatga olingan "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida Nizom;

- O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2018 yil 26 sentyabrda 3069-son bilan ro'yxatga olingan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom.

- "Tarix" fanining o`quv dasturi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2015-yil 21-avgustdagi 303-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Pedagogika ta'lim sohasining davlat ta'lim standarti" Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universitetida ishlab chiqilgan va Oliy va o`rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018 yil 18-avgustdagi 4–son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

- O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018 yil 25-avgustdagi 744–sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

"Tarix" fanlarining o`quv dasturi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2020 yil 14-avgustdagi 418-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan bo'lib, "Pedagogika ta'lim sohasining davlat ta'lim standarti", Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universitetida ishlab chiqilgan va Oliy va o`rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O`quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2020 yil 14-avgustdagi 3–son bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

1. "Tarix" kafedrasi dots.v/b — Sh.Toshturov
2. "Tarix" kafedrasi dots.v/b — D.Ro'ziyeva
3. "Tarix" kafedrasi katta o'qituvchisi — F.Shirinova
4. "Tarix" kafedrasi katta o'qituvchisi — S.Hamroyeva
5. "Tarix" kafedrasi dots. — Sh.Boboyorov

Taqrizchilar:

1. "Tarix" kafedrasi mudiri — t.f.d., dotsent A.Aminova
2. "Tarix" kafedrasi dotsenti v/b — Sh.Xolikulova
3. "Tarix" kafedrasi dotsenti v/b — Z.Jumayev

5110600-Tarix ta'lim yo'nalishi

2023/2024 o'quv yili bitiruvchi kurs talabalari uchun Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlaridan

Yakuniy davlat attestatsiya

DASTURI

1. Kirish qismi.

Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlari Tarix ta'lim yo'nalishi bo'yicha mutaxassislarni tayyorlashda qadimgi davrlardan boshlab shu kungacha turli xalqlarda kechgan taraqqiyot bosqishlarini o'rganishga, o'quv jarayonida zamonaviy metodlarni qullanishiga, metodologik yondashuvlarni o'zlashtirishga qaratilgan. Shu bilan birga tarix fanini rivojlantirishda qaratilgan qator normativ huquqiy hujjatlar talabalarga tarix fanini o'rgatishga ko'maklashadi, ularning nazariy bilim, amaliy harakat ko'nikma va malakalarini shakllantirishda yordam beradi. Shu munosabati bilan davlatimiz tomonidan chiqarilgan Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlari bo'yicha me`yoriy-huquqiy hujjatlarni o'rgatish muhim ahamiyat kasb etadi.

Yakuniy davlat attestatsiyasi dasturining maqsadi: bo'lajak o'qituvchilarning hayotiy tasavvurlari bilan amaliy faoliyatlarini umumlashtirib borib, Tarix (O'zbekiston tarixi va jaxon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlaridan tushuncha va munosabatlarni talabalar tomonidan ongli ravishda o'zlashtirilishiga hamda hayotga tadbiq eta olishga intilish, ularning kelajakdagi ish faoliyatida amaliy ahamiyat kasb etuvchi matematik bilim, ko'nima va malakalarni shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Yakuniy davlat attestatsiyasi dasturining vazifalari: talabalarni Tarix (O'zbekiston tarixi va jaxon tarixi), Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlaridan ma'lumot majmuasi bilan tanishtirishgina emas, balki talabalarni mantiqiy fikrlash, shuningdek talabalarga ta'lim yo'nalishlariga oid umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan qanday bilimlarni bilishlari lozim ekanligini bildirish.

Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkaziladigan mutaxassislik fanlar nomi:

1. Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi)
2. Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi)

I.Fanlarining mazmuni:

1.1 O'zbekiston tarixi va jahon tarixi fanlarning mazmuni: Bo'lajak kadrlarga O'zbekiston va jaxon tarixi fanlaridan atroflicha va chuqur kasbiy bilimlar berish orqali, kelajakdagi ish faoliyatlari kasbiy amaliy ahamiyat kasb etuvchi tarixiy bilimlar bo'yicha kasbiy bilimlar,ko'nikma va malakalarga ega qilish qatorida pedagogik texnologiyalardan foydalana olish kabi amaliy ko'nikmalar bilan qurollantirishni ko'zda tutadi.

Yakuniy davlat attestatsiyai o'tkaziladigan fan bo'yicha savollari
"Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi)" fanidan savollar

1. O'rta Osiyo ibtidoiy davri tarixi va bosqichlari.
2. Temir davrida O'zbekiston hududi
3. Eneolit davri bosqichlari va hususiyatlari.
4. Bronza davri va bronza qurollarning xususiyati.
5. O'rta Osiyo xalqlari tarixini o'rganishda "Avesto" kitobi manba sifatida.
6. Ahamoniylarning O'rta Osiyoni bosib olishi. O'rta Ahamoniylar davrida xo'jalik.
7. Salavkiylar davrida O'rta Osiyo.
8. Savdo munosabatlarida "Buyuk Ipak yo'li"ning ahamiyati.
9. IV asrning 70-yillarida Xioniylar davlatining tashkil topishi.
10. O'rta Osiyoga toxar kidariylarning (V asrning 20-yillarida) kirib kelishi va o'z hukmronligini o'rnatishi.
11. V asrning o'rtalarida Eftaliylar davlatining tashkil topishi.
12. Eftaliylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayot.
13. Turk xoqonligi davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar.
14. VI-VII asrlarda yer egaligi munosabatlarining rivoji.
15. Arab xalifaligi davrida Movarounnahr va Xuroson.
16. O'rta Osiyoning arablar tomonidan bosib olinishi.
17. Muqanna qo'zg'oloni va uning oqibatlari
18. Arab xalifaligining mustamlakachilik siyosati
19. Islom dini va uning O'rta Osiyoga tarqatilishi. Ma'naviy madaniyatdagi o'zgarishlar.
20. Xalifalikka qarshi xalq qo'zg'olonlari va ularning oqibatlari.
21. IX-XII asrlarda Movarounnahr va Xurosonda mustaqil davlatlarning tashkil topishi.
22. XI-XII asrlarda fan va madaniyat
23. Somoniylar davlatining tashkil topishi
24. Somoniylar davrida Movarounnahrda ijtimoiy, iqtisodiy hayot.
25. G'aznaviylar davlatining tashkil topishi.
26. Chingizxonning Movarounnahrga hujumi.
27. Movarounnahr va Xurosonning mo'g'ullar tomonidan bosib olinishi.
28. Mo'g'ullar istilosiga qarshi vatanparvar qahramonlarning kurashi (Temurmalik va Jaloliddin Manguberdi misolida)
29. Chig'atoy ulusi va uning boshqaruv tizimi.
30. Chig'atoy ulusida ijtimoiy hayot. Mahmud Tarobiy qo'zg'oloni (1238).
31. XIV asrning 40-yillarida Chig'atoy ulusidagi siyosiy ahvol. Markazlashgan Temur saltanatining tashkil topishi.
32. Mirzo Ulug'bek davrida Movoraunnahr
33. Temuriylar davlatining inqiroz sabablari.
34. Shayboniyxon tomonidan Movarounnahr va Xurosonni bosib olinishi.
35. Buxoro amirligining tashkil topishi va taraqqiyoti.
36. Ashtarxoniylar davrida Buxoro xonligi.
37. Buxoro xonligida yer suv munosabatlari
38. Xiva xonligining tashkil topishi.
39. Boburiylar sulolasining vatan tarixidagi o'rni
40. Rossiya imperiyasining O'rta Osiyo xonliklarga qarshi istilochilik yurishlari.
41. Rossiya imperiyasining Buxoro amirligiga qarshi yurishlar.
42. Rossiya imperiyasining 1873 yil Xiva xonligiga qarshi yurish. Gandimiyon shartnomasi.
43. Rossiya imperiyasining mustamlakachilik sharoitida Turkiston o'lkasida madaniy hayot.
44. Turkiston o'lkasida jadidchilik harakati va siyosiy harakatlar.
45. Jadidchilik harakatining vujudga kelishidagi tarixiy shart-sharoitlar.
46. Turkiston o'lkasi jadidchilik harakati namoyondalari va ularning milliy uyg'onishda tutgan o'rni.
47. Rossiyadagi fevral burjua-demokratik inqilobining Turkiston o'lkasi musulmon aholisining siyosiy hayotiga ta'siri.
48. Turkiston muxtoriyati.
49. Buxoro amirligining qizil armiya tomonidan tugatilishi.
50. Xiva xonligining qizil armiya tomonidan tugatilishi
51. XXSR va BXSRning tashkil topishi.
52. 1917-1920 yillarda Xiva xonligidagi ijtimoiy–iqtisodiy ahvol. Siyosiy o'zgarishlar (Yosh xivaliklar partiyasi faoliyati).
53. 1917-1920 yillarda Buxoro amirligidagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat
54. Ikkinchi jahon urishi yillarida O'zbekiston xalqlarining qahramona kurashi
55. 1917-1924 yillarda Qoraqalpog'iston.
56. O'zbekistonning mustaqillik arafasidagi ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli (1985-1991 yillar)
57. Qayta qurish davrida O'zbekiston.
58. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi
59. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
60. O'zbekiston Respublikasi sud tizimi
61. O'zbekiston Respublikasi Mahalliy davlat hokimiyati tizimi
62. O'zbekiston Respublikasida prezidentlik saylov tizimi
63. O'zbekiston Respublikasida parlament saylov tizimi
64. Paxta ishi-qatag'onlikning yangi to'lqini.
65. 1989-yil iyun. Farg'onadagi qonli fojialar.
66. Mustaqillikka erishganidan so'ng O'zbekiston siyosiy tizimidagi o'zgarishlar.

67. O'zbekiston Respublikasining Davlat mustaqilligi e'lon qilinishi va uning olamshumul ahamiyati.
68. I.Karimov-mustaqil O'zbekiston Respublikasining Birinchi Prezidenti
69. O'zbekistonning o'ziga xos taraqqiyot yo'lini tanlashi, taraqqiyotning «O'zbek modeli».
70. O'zbekiston mustaqilligi huquqiy asoslarining yaratilishi.
71. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining qabul qilinishi.
72. O'zbekistonda ko'ppartiyaviylik tizimining shakllanishi. Siyosiy partiyalar.
73. O'zbekistonda parlament tizimi va undagi islohotlar.
74. Mustaqillik yillarida amalga oshirilgan iqtisodiy islohotlarni yutuq va natijalari.
75. O'zbekiston Respublikasi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish.
76. Mustaqillik yillarida ma'naviy qadriyatlar, milliy o'zlikni anglashni tiklanishi.
77. Mustaqillik yillarida ta'lim tizimidagi islohatlar.
78. Mustaqil Qoraqalpog'iston davlatining ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti.
79. Mustaqil O'zbekistonning BMTga qabul qilinishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'mi
80. O'zbekistonning Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligidagi o'mi va mavqeyining oshib borishi
81. O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan qardoshlik munosabatlarining yanada rivojlani
82. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar Strategiyasining ishlab chiqilishi, hayotga joriy etilishi va uning ahamiyati

Jahon tarixi savollari

1. Ibtidoiy jamoa davri inson evolyutsiyasi.Ibtidoiy jamoa tuzumining shakllanishi.
2.Qadimgi Sharqda davlatchilik an'analari.
4.Ikki daryo oralig'i sivilizatsiyasi.Shumer davlatlari.
5.Qadimgi Bobil va Yangi Bobil davlati.
6.Qadimgi Misrning siyosiy- iqtisodiy,ijtimoiy-madaniy taraqqiyoti
7.Qadimgi davrda Kichik Osiyo. Qadimgi Xett davlati.Qadimgi Ossuriya.
8.Qadimda Sharqiy O'rtayer dengizi havzasi mamlakatlari.
9.Arabiston yarim oroli. Karfagen
10.Qadimgi Eron.
11.Qadimgi Hindiston. Ilk sivilizatsiya
12.Uzoq Sharq va Janubi-Sharqiy Osiy. Qadimgi yapon davlat tuzilmasi va ijtimoiy hayoti.
13.Uzoq Sharq.Qadimgi Koreya.
14.Krit- Miken madaniyati Qadimgi Yunoniston.
15.Miloddan avvalgi IX asr oxiri - VI asrlarda Yunoniston
16.Rim Respublika davrida.
17.Rim respublikasi va imperisyasi davrida Sharq davlatlari bilan munosabati
18.Milodiy III-IV asrlarida so'nggi Rim imperiyasi.
19.Qadimgi Rim madaniyati
20.Qadimgi Shaqrda til,yozuv, ta'lim
21.XIII–XIV asrlarda Angliya parlamenti. Toifaviy monarxiyaning paydo bo'lishi.
22. Nemis feodallarining Sharqqa va Italiyaga istilochilik yurishlari.
23. XIV – asr boshlarida Frantsuz davlati. Toifaviy monarxiyaning paydo bo'lishi.
24.Britaniyada anglosakson qirolliklarining tashkil topishi.
25.Varvarларning Рим imperiyасига hujumlari ва варвар кироликлари пайдо бўлиши.
26.Islom dinining paydo bo'lishi arafasida Arabiston yarim oroli.
27.Franklarда davlatning paydo bo'lishi. Merovinglar davrida franklar davlati.
28.Yozma va ashyoviy manbalrga ko'ra qadimgi germanlar.
29.Fransiyani markazlashtirish uchun kurashda Lyudovik IX va Filipp IV siyosati.
30.«Erkinliklarning Buyuk Xartiyasi» va uning Angliya ijtimoiy-siyosiy taraqqyotidagi o'mi. G'arbiy Yevropada vassal-len munosabatlari. Feodallar pog'onasi.
31.Germaniya imperatorlarining Italiya siyosati va uning oqibati.
32.XIV – asr boshlarida Frantsuz davlati. Toifaviy monarxiyaning paydo bo'lishi.
33.Angliyaning siyosiy va hududiy birlashuvi. Yagona anglosakson davlatining paydo bo'lishi.
34. Arab feodalizmining o'ziga xos xususiyatlari.
35.Vizantiya imperiyasida feodal munosabatlarning qaror topishi va uning o'ziga xos томонlari.
36Italya gumanizmining iqtisodiy-ijtimoiy ildizlari. Uyg'onish madaniyatining taraqqiyoti va uning dunyoviy xarakteri.
37. Buyuk geografik kashfiyotlarning sabablari, shart – sharoitlari va oqibatalari.
38. Italyada uyg'onish davri mutafakkirlarining ijtimoiy-siyosiy qarshlari.
39. Yevropada reformatsiya va uning yo'nalishlari.
40. XVI asr oxiri - XVII asr boshlarida xalqaro munosabatlarning xarakteri.
41. Anliyada yerlarini to'sib olish va uning oqibatlari.
42. Arablar hukmronligi davrida Ispaniya. Rekonkista va uning bosqichlari.
43. Tyudorlar davrida Angliyaning ichki siyosati.
44. Ilk burjua mafkurasi va madaniyati paydo bo'lishining shart-sharoitlari.
45. Amerika va Hindistonga suv yo'lining ochilishi va Yevropaliklarning mustamlakachilik faoliyati. Tyudorlar davrida Angliyaning tashqi siyosati.
46. Bolqon yarim orolini turklar tomonidan istilo qilinishi.
47. Evropada kapitalistik munosabatlarining shakllanishiga qaysi omillar ta'sir qildi?

48.Angliyada burjua inqilobi sababli boshlangan fuqarolar urushining o'ziga xos jihatlari hamda Oliver Kromvel protektorati va qirol hokimiyatining o'xshash va farqli tomonlari nimalarda namoyon bo'ldi?
49.XVIII asr oxirida bo'lib o'tgan buyuk fransuz inqilobining Yevropa qit'asigi ta'siri.
50.Fransiya – Prussiya urushida Fransiyaning mag'lubiyati sabablari.
51.1871-1899 yillarda Germaniya iqtisodiy o'sishi omillari.
52.Rossiya imperiyasining tashkil topishi va absolyutizmning o'rnatilishi
53.Shimoliy Amerikada mustaqillik uchun kurashning tarixiy shart-sharoitlari va ijtimoiy asoslari
54.AQSHda olib borilgan "Katta tayoq" va "Dollar diplomatiyasi" siyosati mazmun-mohiyati
55.Avstriyada Metternix hukumatining reaksion ichki va tashqi siyosati
56.XIX asr oxiri XX asr boshlarida xalqaro munosabatlar
57.Birinchi jahon urushining boshlanish sabablari va oqibatlari
58.Xitoyning Yevropa mamlakatlari tomonidan yarim mustamlakaga aylantirilishi.
59.Hindistonda ingliz mustamlakachilariga qarshi milliy ozodlik harakatlarning kuchayishi
60.1868 yilgi Meydzi restavrasiyadan keyin Yaponiyaning siyosiy ahvoli
61.Erondagi Bobiylar qo'zg'oloni, xarakteri, mag'lubiyat sabablari
62.Usmoniylar imperiyasining tanazzulga uchrashi sabablari
63.Ingliz–Afg'on urushlari oqibatida Afg'onistonning yarim mustamlakaga aylantirilishi qanday kechdi?
64.Monopolstik kapitalizmgacha bo'lgan davrda Osiyo mamlakatlarining mustamlaka zulmi ostida qolishi
65.Afrikaning imperialistik davlatlar tomonidan bo'lib olishning oqibatlari
66.Yangi tarixning ikkinchi davrida Yevropa va Amerika mamlakatlarida aholining ijtimoiy tarkibidagi o'zgarishlar.
67. I.Birinchi jahon urushining yakunlari. Versal-Vashington shartnomasining tuzilishi.
68.Yevropada fashizmning hokimiyat tepasiga kelishi.
69.XX asrning birinchi yarmida Fransiyaning tashqi siyosati.
70.1900-1939-yillarda AQSH. XX asrning so'nggi choragida AQShning tashqi siyosati.
71. Ikkinchi jahon urushi arafasida Angliya. XX asrning so'nggi choragida Angliyaning tashqi siyosati.
72.Ikkinchi jahon urushi (1939-1945-yy).
73. Karib inqirozi: yuzaga kelish sabab va oqibatlari.
74.1945-2015 yillarda Buyuk Britaniya.
75.1945-2015 yillarda Germaniya.
76.1945-2015 yillarda Italiya.
77.1945-2015-yillarda Sharqiy Yevropa davlatlari.
78. Sovet ittifoqining tashkil topishi va uning tashqi siyosati.
79. Fashistlarning Germaniya hokimiyati tepasiga kelishi.
80. 1938 yilgi sharmandali "Myunxen bitimi" va uning tarixiy ahamiyati.

Asosiy adabiyotlar

1. Qosimov E. Jahon tarixi. Qadimgi va o'rta asrlar davri. Darslik. T.: TDPU., 2013
2. Ergashev Sh. Jahon tarixi. 1-2-3 qism, T.: "O'zbekiston". 2015. -529 b.
3. Nuriddinov E., Lafasov M., Kichkilov X. Eng yangi tarix (1918-1945). Darslik. Nasaf, 2010.
4. Nuriddinov E., Kichilov X. Eng yangi tarix (1989-2008 y.). O'quv qo'llanma. T., "ASR-MATBUOT", 2010.

5.Алимова Д. - Мустабид тузумнинг Ўзбекистон миллий бойликларни талаш сиёсати: тарих шохидл иги ва сабоклари (1865-1990 йиллар). -Т. 2000

6.Asqarov A.-O'zbekiston tarixi (eng qadimgi davrlardan eramizning V asrigacha). -T.1994

7.Eshov B. O'zbekiston davlatchiligi va mahalliy boshqaruv tarixi. –T. 2012

8.Файзуллаев Т. Мустакил Ўзбекистон тарихи. Ўзбекистоннинг янги тарихи - Т. 2000

9.Алимова Д. Мустакил Ўзбекистон тарихнинг дастлабки сахифалари: (Даврий туплам) № 3 Т. 2000

10.Жураев .М., Нуруллин Р., Ўзбекистон совет мустамлакачилиги даврида - Т. 2000

11.Абдуллаев Р., Рахимов М. Ўзбекистон тарихи. (1917-1991 йиллар), -Т. 2019

12.Ўзбекистоннинг янги тарихи. To'plam 2000

13.Ўзбекистон нинг янги тарихи.1-китоб -Т. 2000

14.Ўзбекистон нинг янги тарихи.2-китоб Ўзбекистон Совет мустамлакачилиги даврида -Т. 2000

15.Ўзбекистон нинг янги тарихи. Учинчи китоб. Мустакил Ўзбекистон Республикаси -Т. 2000

16.Asqarov A. O'zbek xalqining kelib chiqish tarixi -T. 2015

17.Алимова Д. Мустабид тузумнинг Ўзбекистон миллий бойликларни талаш сиёсати: тарих шохидлиги ва сабоклари (1865-1990 йиллар). -Т. 2000

18.Сагдуллаев А. Ўзбекистон тарихи. 1- китоб -Т. 2018

19.Абдуллаев Р., Рахимов М., Ражабов К., Ўзбекистон тарихи. (1917-1991 йиллар) 1-2 китоб -Т. 2019

20.Туркистон чор Россияси мустамлакачилиги даврида. Ўзбекистон нинг янги тарихи Ўзбекистон Совет мустамлакачилиги даврида 2000

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Erkin va farovon, demokratik o'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq / SH.M. Mirziyoev. – Toshkent: O'zbekiston, 2016. - 56 b.
2. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / SH.M. Mirziyoev. – Toshkent : O'zbekiston, 2017. – 104 b.
3. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7 dekabr /SH.M.Mirziyoev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 48 b.
4. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilari vakillari bilan o'tkazilgan saylovoldi uchrashuvlarida so'zlagan nutqlari o'rin olgan. /SH.M.Mirziyoev. – Toshkent: : "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziyoevning "Markaziy va Janubiy Osiyo: mintaqaviy o'zaro bog'liqlik. Tahdidlar va imkoniyatlar" mavzusidagi xalqaro konferensiyadagi nutqi. https://president.uz/uz/lists/view/4484
6. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017.- 592 b.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoevning " Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining Maslahat uchrashuvi" dagi nutqi https://president.uz/uz/lists/view/4534
8. Mirziyoev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlisga murojaatnomasi. // Xalq so'zi. 2020 yil 29 dekabr.
9. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziёevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqi. http://president.uz/uz/lists/view/1063.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SHavkat Mirziёevning Samarqand shahrida o'tkazilgan «Markaziy Osiё yagona tarix va umumiy kelajak, barqaror rivojlanish va taraqqiёt yo'lida hamkorlik» mavzusidagi xalqaro konferensiyada so'zlagan nutqi. http://www.press-service.uz/uz/lists/view/1227.
11. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI. O'zbekiston respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida. *(O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda)*
12. Tignor, Robert. Word Togethe, Word Apart: A. W.W. Norton. USA, New Nyork. 2008. 978-0-393-11968-8.
13. Малиничев Г. «Археология по следам легенд и мифов», М., «Вече» 2006.
14. "История Древнего Востока". Под.ред. Кузишина., М. "Высшая школа" 2003.
15. "История Древнего Рима" Под.ред. В.И.Кузишина. М., "Высшая школа" 2002.
16. "Хрестоматия по истории древнего мира" Под.ред. Н.И.Минитского., Минск., "Белорусская энтциклопедия" 2003.
17. "История древнего Востока" Под.ред. В.И.Кузишина, Тексты и документы. М., "Высшая школа" 2002.
18. Мартинов А.И., Шер Й.А. "Методы археологического исследования", М., "Высшая школа" 2002.
19. Непомнящий Н.Н. "100 великих загадок истории" М., "Вече" 2004.
20. Варакин А., Зданович Л. "Тайны исчезнувших цивилизаций" М., РИПОЛ классик. 2004.
21. "7 чудес света", Ростов на Дону, "Феникс" 2006.
22. "Всемирная история" М., "Болшая Российская энтциклопедия", 2003
23. Питер Томкинс "Тайны великой пирамиды Хеопса" М., Сетрополиграф. 2005.
24. Крисин М.Й. Прибалтика между Сталином и Гитлером. М., «Вече» 2004.
25. Непомнящий Н.Н. 100 великих загадок истории М., «Вече» 2004
26. Нуриддинов Э, Пономарева Т. Новая история (1 период) "Иктисод-молия", 2009.
27. Новая история стран Азии и Африки. Под.ред. А.М.РодриГЭСа, Част-1. М., «Владос», 2004.
28. Тилеукулов С. ва бошкалар. Ўзбекистон Республикасининг Ғарб мамлакатари билан иктисодий, сиёсий, маданий-марифий алокалари. "Иктисод-молия" 2007.
29. Валтер Раушер "Гинденбург". М., "Ладомир" 2003.
30. Всемирная история. М., «Болшая Российская энтциклопедия», 2003.
31. Крисин М.Й. Прибалтика между Сталином и Гитлером. М., «Вече» 2004.
32. Непомнящий Н.Н. 100 великих загадок истории М., «Вече» 2004.
33. Новейшая история стран Европы и Америки. Част-1. М., «Владос» 2003, Учебник для ВУЗов.
34. Девис Н. История Европы/ Норман Девис, пер.с английского Т.Б.Менской.Москва, АСТ Транскнига, 2005. -943 с.
35. История нового времени: 1600-1799 годы/ Под.ред Чудинов А. Москва, Академия, 2007. -384 с.
36. Вард Грейг. История США. Москва АСТ Астель. 2009. -256 с.
37. Yuval Noah Harari. Sapiens:A brief history of humankind. Israel.Hebrew universiry. 2014 y.
38. World history in documents/Edited by Peter N. Stearns/ 2008 by New York University
39. The Encyclopedia of World History (Ancient, Medieval, and Modern) /Edited by Peter N. Stearns/ Boston: Houghton mifflin company, 2001 new york: bartleby.com, 2002

40. World War I The definitive visual history from Sarajevo to Versailles.Smithsonian editorial consultant Richard Overy/London, New York, Melbourne, Munich, and Delhi . 2014.

Axborot manbalari

1. www.gov.uz. – O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.
2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
3. www.akademy.uz (Fanlar akademiyasi).
4. www.tdpu.uz
5. www.pedagog.uz
6. www.Ziyonet.uz
7. www.edu.uz

BAHOLASH MEZONLARI

"Tarix (O'zbekiston tarixi va jahon tarixi)" fanidan. Yakuniy davlat atestatsiyasi sinovining nazorat turlari, baholash turtibi va mezonlari to'g'risida ma'lumot yoziladi

5 baholik	100 ballik		Baholash mezonlari
5	90-100	(a'lo)	"Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
4	70-89,9	(yaxshi)	"Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
3	60-69,9	(yetarli)	"Talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib begadi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvugga ega" deb topilganda
2	0-59,9	(qoniqarsiz)	"Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvugga ega emas" deb topilganda

Izoh: Talabalarning bilm darajasi baholash me'zoni jadvali. Yakuniy davlat atestatsiyasi sinovi shaklidan va fanning hususiyatidan kelib chiqib to'ldiriladi.

1.2. Tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi faning mazmuni: talabalarni umumiy ta'lim tizimida o'qitiladigan tarix fanlarining maqsadini, ta'lim-tarbiya vazifalari,mazmuni, metod va usullarini o'quvchilarga tarixdan puxta ta'lim berish, ularni milliy istiqlol g'oyasi ruxida tarbiyalash va kamol toptirishda hamda tarix o'qitishning eng muxim vazifalarini belgilashga mos bilim, ko'nikmalarni shakllantirish.

1.3 **Tarix o'qitish metodikasi faning mazmuni:** talabalarni umumiy ta'lim tizimida o'qitiladigan tarix fanlarining maqsadini, ta'lim – tarbiya vazifalari, mazmuni, metod va usullarini o'quvchilarga tarixdan puxta bilim berish, ularni milliy istiqlol g'oyasi ruhida tarbiyalash va kamol toptirishda hamda tarix o'qitishning eng muhim vositalarini belgilashga mos bilim, ko'nikmalarini shakllantirish.

Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkaziladigan fan bo'yicha savollari.
Tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi fanidan savollar.

1.Tarix, shaxs va jamiyat darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish
2.Tarix, shaxs va jamiyat o'qitishning o'qitish metodlari va ularning klassifikatsiyasi
3.Tarix, shaxs va jamiyat o'qitishning tashkiliy shakllari.
4.Tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari.
5.Umumiy o'rta, o'rta maxsus va kasb hunar ta'lim tizimida tarix, shaxs va jamiyat o'qitishning maqsad va vazifalari
6.Tarix, shaxs va jamiyat darslarida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlaridan foydalanish
7.Zamonaviy tarix o'qituvchisiga qo'yiladigan talablar
8.Tarix, shaxs va jamiyat darslarida o'quvchilar bilimini baholash
9.Tarix, shaxs va jamiyat darslarida ko'rsatmali metodlar.
10.Tarix, shaxs va jamiyat darslarini texnologik xaritasini ishlab chiqish.
11.Ta'lim sohasida zamonaviy axborot texnologiyalarini qo'llash
12.Test, yozma ishlar, og'zaki so'rov va reyting tizimi orqali o'quvchilar bilimini tekshirish va baholash mezonlari.
13.Tarix, shaxs va jamiyat fanini o'rganishda masofali o'qitishning o'rni.
14.Ta'lim vositalari: tushuncha va mazmuni. Grafik organayzerlar texnikasi.
15.Tarix o'qitishning metodlari klassifikatsiyasi: og'zaki bayon; hikoya, monolog, dialog, suhbat, syujetli hikoya, analitik syujet
16.Tarix, shaxs va jamiyat darsliklari bilim manbai va ta'lim vositasi sifatida
17.Tarix, shaxs va jamiyat fani bo'yicha yaratilgan Davlat ta'lim standartlari, dasturlar tahlili
18.Tarix, shaxs va jamiyat bo'yicha bo'yicha sinfdan tashqari olib boriladigan ishlar
19. Tarix, shaxs va jamiyat darslariga qo'yiladigan didaktik talablar.
20. Zamonaviy tarix, shaxs va jamiyat darsliklari

Tarix o'qitish metodikasi fanidan savollar.

1.Tarix o'qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari.

2.O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi davrida ta'lim tizimida tarix fanining mazmun va mohiyati.

3.Umumiy o'rta ta'lim, akademik litsey va kasb – hunar maktablari uchun yaratilgan Davlat Ta'lim standarti, dasturlar, darsliklar va o'quv qo'llanmalar.

4.Tarix va ijtimoiy fanlar bo'yicha DTS tuzilishi va mazmuni: Kirish, majburiy minimum, tayanch komponent va o'quvchilar tayyorgarligiga qoyilgan talablar.

5.Jahon va O'zbekiston tarixini o'rganishda tarixiy tushunchalarning tutgan o'rni.

6.O'quvchilarning tarixga oid bilimlari tizimida tarixiy tasavvurlar, tarixiy tushunchalar, tarixni bilish metodologiyasiga oid bilimlar.

7.Tarixiy tasavvurlar va ularning turlari: o'tmish voqealari, tarixiy vaqt, tarixiy makon haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.

8.Tarixiy tushunchalar turlari: xususiy, umumtarixiy, ijtimoiy tushunchalar.

9.Tarixni bilish metodologiyasiga oid bilimlar: sabab va oqibat, tarixiy aloqalar haqida, tarixiy taraqqiyot qonuniyatlari haqida, tarix fani haqidagi bilimlar.

10.Tushunchalarni shakllantirish yo'llari: Induktiv va deduktiv.

11.Tushunchalar va qonuniyatlar, o'quvchilarning nazariy bilimlari va ilmiy dunyoqarashini shakllantirishning muhim tarkibiy qismi ekanligi. Tushuncha va qonuniyatlar o'tmish va hozirgi davrdagi voqealarni anglab olishda asosiy omil.

12.Tarix darsligi bilim manbai va ta'lim vositasi sifatida. Tarix darsligining vazifalari: axborot manbai, fan bo'yicha bilimlar tizimi, o'quvchilar bilim va malakalarini integratsiyalash, majburiy o'quv materiali yig'indilari, nazorat vazifasi, tarixni mustaqil o'rganish vositasi, o'z-o'ziga ta'lim vazifasi, shaxs shakllanishiga ta'sir vositasi, tarbiyalovchilik vazifasi.

13.Tarix darsligining asosiy tarkibiy qismlari: mavzuga oid matn (asosiy, qo'shimcha, izohlovchi), mavzuga oid qo'shimcha komponentlar (illyustrativ, metodik, asosiy shartli belgilar).

14. O'quvchilarning darslik matni va illyustratsiyalar bilan ishlash usullari. Ta'lim metodlari va usullari.

15.Tarix darslarida qo'llaniladigan metodlarining uyg'unligi. Tarix o'qitish metodlari klassifikatsiyasi: og'zaki bayon; hikoya, monolog, dialog, suhbat, syujetli hikoya, analitik syujet, tarixiy manbalar bilan ishlash; tarixiy adabiyotlar, tarixiy hujjatlar.

16. Ko'rgazmali metodlar; shartli-grafik illyustratsiyaiy ko'rgazmalilik, surat tahlili, rasm ishlash, kontur xaritani to'ldirish, amaliy; qirqish, modellar, maketlar tayyorlash, mehnat qurollarini tayyorlash tarixni o'rganishda tadqiqotchilik metodi.

17. Darsga formal – an'anaviy, akademik yondoshuvdan voz kechish zaruriyati. Pedagogikada dars jarayoniga yangicha yondoshuvlarning (innovatsiyalarning) maqsad va vazifalari.

18.Pedagogik texnologiya tushunchasi. Texnologiya va metodika.

19.Ta'lim texnologiyasi va o'qituvchi. Darsning texnologik xaritasi.

20.Ta'lim jarayonida interfaol usullar. Interfaol usullar–o'quvchilarning o'zaro va o'qituvchi bilan faol muloqoti sifatida.

21. Tarix darslarida pedagogik usullarni qo'llash shartlari. Darsda psixologik vaziyat yaratish.

22. Tarix darslari jarayonida guruhlarda ishlash vetodlarini qo'llash va uning o'quvchilar bilim, ko'nikma, malakasining oshishida ahamiyati.

23. Tarix fanlari bo'yicha sotsiologik tadqiqotlar o'tkazish, konferensiyalar tashkil qilish, ilmiy ishlar yozishga o'rgatish o'quvchilarni ilmiy izlanishga yo'naltirish shakllari sifatida.

24.Pedagogik texnologiya va metodika; interfaol usullar; ta'limda amaliy ishlarni tashkil qilish. Darsga formal – an'anaviy, akademik yondashuvdan voz kechish zaruriyati. Pedagogikada dars jarayoniga yangicha yondashuvlarning (innovatsiyalarning) maqsad va vazifalari.

25.Tarix darsligi bilim manbai va ta'lim vositasi sifatida.

26.Tarix darsligining vazifalari ta'lim vositasi asosi muvofiqlashtirish vazifasi; ahborot manbai, fan bo'yicha bilimlar tizimi, o'quvchilar bilim va malakalarini integratsiyalash, maajburiy o'quv materiali yig'indilari, nazorat vazifasi, tarixni mustaqil o'rganish vositasi, o'z-o'ziga ta'lim vazifasi, shaxs shakllanishiga ta'sir vositasi, tarbiyalovchilik vazifasi.

27.Tarix darsligining asosiy tarkibiy qismlari: mavzuga oid matn (asosiy, qo'shimcha, izohlovchi), mavzuga oid qo'shimcha komponentlar (illyustrativ, metodik, asosiy shartli belgilar).

28.Ta'lim vositalari: tushuncha va mazmuni. Grafik organayzerlar texnikasi.

29.Ma'lumotlarni tarkiblashtirish va tarkiblarga bo'lish, o'rganilayotgan tushunchalar o'rtasidagi aloqa va o'zaro aloqani o'rnatishning yo'l va vositalari.

30.Ma'lumotlarni tahlil etish va taqqoslashning yo'l va vositalari. Muammoni aniqlash, tahlil etish va hal etishni rejalashtirishning yo'l va vositalari.

31.Tarix darslarida ta'lim vositalaridan foydalanish va uning ahamiyati.

32.Ta'lim vositalarining turlari.

33. Zamonaviy ta'lim vositalari tarix fanini o'qitish jarayonida o'quvchilar bilimini oshishida asosiy vosita sifatida.

34. Darsning texnologik xaritasini ishlab chiqish. Darsning maqsad va vazifalari.

35. Darsning moddiy-texnik jihozlanishi, o'quv jarayonining mazmuni, vaqt bo'yicha taxminiy taqsimlanishi.

36. Darsning borishi, asosiy tayanch tushuncha va tarixiy atamalar bilan ishlash, o'quv jarayonini amalga oshirish texnologiyasi, kutiladigan natijalar, kelgusi rejalar.

37.O'rta maxsus ta'lim tizimida "Jahon tarixi" fanidan an'anaviy va noan'anaviy zamon talabidagi o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish.

38.O'rta maxsus ta'lim tizimida "O'zbekiston tarixi" fanidan an'anaviy va noan'anaviy zamon talabidagi o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish.

39. Dars o'quv va tarbiyaviy ishlarning asosiy tashkiliy shakli.

40. Zamonaviy tarix darsi va unga qo'yilgan talablar.

41.Tarix darslari mavzularining uzviyligi va didaktik jihozlanishi. Ta'lim va tarbiya jarayonining maxsus shakllari dars samaradorligini oshirishning muhim omili ekanligi.

42. Dars turlari. An'nanaviy va noan'anaviy darslar, seminar mashg'ulotlari, o'quv ekskursiyalar va konferensiya darslari.

43.O'qituvchining darsga tayyorlanishi. Dars rejasi va uning tarkibiy qismlari.

44.Tarix o'qitish metodlari klassifikatsiyasi: og'zaki bayon; hikoya, monolog, dialog, suhbat, syujetli hikoya, analitik syujet, tarixiy manbalar bilan ishlash; tarixiy adabiyotlar, tarixiy hujjatlar.

45.Ta'limiing texnika vositalari tarix o'qitish samaradorligini oshirishning muhim omili ekani.

46.Tarix darslarida va darsdan tashqari mashg'ulotlarda texnikaviy vositalarni tanlash va ulardan foydalanish metodlari.

47.Tarix ta'limi sohasida zamonaviy axborot texnologiyalarini qo'llash usullari.

48.Tarix fanini o'rganishda masofali o'qitishning o'rni.

49.Masofali o'qitishning mazmuni. Elektron o'quv darslikiari va o'quv metodik komplekslarni yaratish.

50. Kompyuter texnologiyalari yordamida dars loyihalari va prezentatsiyalarini yaratish.

51.Kompyuter texnologiyasi yordamida o'quvchilar bilimini rivojlantirish va baholash.

52.Sinfdan tashqari olib boriladigan ishlarning ahamiyati, ularning tarix ta'limi bilan uzviy bog'liqligi.

53.Sinfdan tashqari ishlarning o'quvchilarni tarixga qiziqishi, ularning ma'naviy rivojlanishi, bilish qobiliyatini rivojlantirishdagi roli.

54.Tarix to'garaklari, uchrashuvlar, konferentsiyalar tarixiy kechalar tashkil qilish.

55.Tarixiy, badiiy va hujjatli filmlar namoyishi va tahlili. Ularning o'quvchilarning tarix fanini o'rganishdagi ahamiyati.

56.Kompyuter texnologiyasi yordamida dars prezentatsiyalarini yaratish va ularni o'quv jarayoniga tatbiq etish.

57.O'lkashunosiik muzeylari va tarixiy obidalarga, zamonoviy arxitektura inshootlariga ekskursiyalar uyushtirish.

58.Ta'lim metodlari va usullari. Tarix darslarida qo'llaniladigan metodlarining uyg'unligi.

59. Kasb – hunar maktablarida "Turkistonda sovet hokimiyatiga qarshi harakatlar" mavzusini o'qitishda interfaol usullardan foydalanish.

60.Kasb – hunar ta'limi tizimida "Buxoro va Xorazm xalq sovet respublikalarining tuzilishi" mavzusini o'qitishda ta'lim texnologiyalaridan foydalanish.

61.Akademik litseylarda "Urush yillarida fan, maorif va madaniyat" mavzusini o'qitishda prezentatsiya darslari tashkil etish.

62.Akademik litseylarda "O'zbekistonning ijtimoiy – siyosiy hayoti. O'zbekiston sanoatining bir tomonlama rivojlanishi" mavzusini o'qitishda "Loyiha" texnologiyasidan foydalanish.

63.Kasb – hunar maktabida "1950-1990 yillarda O'zbekiston qishloq xo'jaligi. Paxta yakka hokimligi" mavzusini o'qitishda hamkorlikda o'qitish texnologiyalaridan foydalanish.

64.Umumiy o'rta ta'lim tizimida "O'zbekistonning ijtimoiy – siyosiy hayotida inqirozli holatning vujudga kelishi" mavzusini o'qitishda KEYS texnologiyasidan foydalanish.

65.Tarix o'qitish metodikasining pedagogik fanlar tizimida tutgan o'rni.

66. Tarix darslarida zamonaviy ta'lim vositalaridan foydalanish usullari va ahamiyati.

67.Tarix darslarida og'zaki bayon, monolog, hikoya metodlaridan foydalanish.

68.Tarix darslarida texnika vositalaridan foydalanishning ahamiyati.

69.Tarix darslarida I.N.Leybengrub tavsiya etgan metodlardan foydalanish va uning ahamiyati.

70. Oliy ta'lim tizimida tarix o'qitish metodikasi fanining o'qitishning zaruriyati va talablari.

71.Tarix darslarida A.A.Kartsev tavsiya etgan metodlardan foydalanish va uning ahamiyati.

72. Umumiy o'rta ta'lim tizimida "O'zbekiston Respublikasining tinchliksevar siyosati" mavzusini o'qitishda interfaol usullardan foydalanish." mavzusini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish.

73.Umumiy o'rta ta'lim tizimida "O'zbekistonning Mustaqil davlatlar hamdo'stligi va Markaziy Osiyo davlatlari bilan hamkorligi" mavzusini o'qitishda interfaol usullardan foydalanish.

74.Umumiy o'rta ta'lim tizimida "O'zbekistonning xorijiy davlatlar bilan o'zaro manfaatli aloqalari" mavzusini o'qitishda hamkorlikda o'qitish texnologiyasidan foydalanish.

75. Maktab tarix ta'limida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarda tarbiya tizimini rivojlantirishning ahamiyati.

76.Zamonaviy darslar tashkil etishda o'qituvchilarga qo'yiladigan talablar.

77. Ma'ruza va seminar darslarini tashkil etishning didaktik asoslari.

78.Tarix darslariga an'anaviy yondashuvlar va ularning ahamiyati.

79. Zamonaviy tarix o'qituvchisining darsga tayyorgarlik funksiyalari va bosqichlari.

80.Tarix ta'limida mustaqil ta'limdan foydalanish. Mustaqil ta'lim, uning didaktik asoslari.

Asosiy adabiyotlar

1. Sagdiyev A., Fuzailova G, Hasanova M. Tarix o'qitish metodikasi.-T.2008
2. Fuzailova G., Mansurov U., Hukumov A. Shaxs va jamiyatni kasbiy sohalarga yo'naltirib o'qitish metodikasi. Uslubiy qo'llanma.T.:2012
3. Shaxs va jamiyat. Nazariy masalalar amaliy mashg'ulotlar.-T.: "O'qituvchi" 2005.
4. Aqchayev.F., Tarix fanini o'qitishda innavatsion texnalogiyalar.-J.: 2014.
5. Yarmatov R.B., Bo'lajak tarix o'qituvchilariningo'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini takomillashtirish. – T., 2018.

6.Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. –T.: TDPU, 2003.

7. Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillar. T.: O'zbekiston. 2000

8. Yo'ldoshev J., Usmonov S. Pedagogik texnologiya va pedagogic mahorat. –T. : O'qituvchi, 2004

9. Yo'ldoshev J. Ta'lim yangilanish yo'lida. –T. : O'qituvchi, 2004

10. Toshpo'latov T., G'afforov Ya. Tarix o'qitish metodikasi. (Bakalavriat talabalari uchun darslik). – T.: O'zMU – Universitet, 2010.

11.Зиямухаммедов С., Зиямухаммедов Б. Новая педагогическая технология. Т. Абу Али ибн Сино.2022

12. Turg'unov S.T, Maqsudova L.A, Umaraliyeva M.A, Tojiboyeva H.M. Pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarish texnologiyalari.

13. Yusupov E. Falsafa. o`quv qo`llanma.-T.: Sharq. 1999.

14. Karimjonovich B.X., Tarix fanini o'qitishda pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish.– T., 2022.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent, O'zbekiston, 2017. – 488 b.

2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent, O'zbekiston, 2016, - 56 b.

3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent, O'zbekiston, 2017, - 48 b.

4. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent, O'zbekiston, 2017, - 104 b.

5. Karimov I. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. T. Ma'naviyat.2008

6.O'zbekiston Respublikasining qarori. Malakali pedagog kadrlarni hamda o'rta maxsus, kasb hunar ta'limi muassasalarini kadrlar bilan ta'minlash tizimini takomillashtirish. //Xalq so'zi,2012

7.2017 – 2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF – 4947 – sonli Farmoni.

8.Mansurov U., Raxmatullayeva A. Tarix o'qitish metodikasi. – T.: 2019.

9. Mamashokirov S., Hukumov A., Lafasov M.va boshqalar. Shaxs va jamiyat. Nazariy masalalar amaliy mashg'ulotlar.-T.: "O'qituvchi" 2005.

Axborot manbalari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.Ziyonet.uz
4. www.edu.uz

BAHOLASH MEZONLARI

Tarix o'qitish metodikasi (tarix, shaxs va jamiyat o'qitish metodikasi) fanlaridan. Yakuniy davlat atestatsiyasi sinovining nazorat turlari, baholash tartibi va mezonlari to'g'risida ma'lumot yoziladi.

5 baholik	100 ballik		Baholash mezonlari
5	90-100	(a'lo)	"Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
4	70-89,9	(yaxshi)	"Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega" deb topilganda
3	60-69,9	(yetarli)	"Talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib begadi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvugga ega" deb topilganda
2	0-59,9	(qoniqarsiz)	"Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvugga ega emas" deb topilganda

Izoh: Talabalarning bilm darajasi baholash me'zoni jadvali. Yakuniy davlat atestatsiyasi sinovi shaklidan va fanning hususiyatidan kelib chiqib to'ldiriladi.